

Pressträff om effektivare organisering av statlig väg och järnväg

Andreas Carlson, infrastruktur- och bostadsminister
Claes Norgren, utredare

15 december 2025

Effektivare organisering och genomförande av statlig väg och järnväg

Claes Norgren
Anders Björklund
Susanna Broms

Uppdraget: hur kan effektivisering av transportinfrastruktur organiseras?

Syftet med uppdraget är att utreda hur alternativa former för organisering och genomförande av statlig transportinfrastruktur kan implementeras i Sverige.

Detta skapar förutsättningar för ökade effektivitetsvinster och ett snabbare genomförande av infrastrukturinvesteringar i enlighet med det övergripande transportpolitiska målet att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet.

Bakgrunden är en historisk satsning och en ansträngd omvärldssituation

Nationell plan med nära 1200 miljarder fastställs under 2026, remiss pågår

Nya verktyg behövs för höjd effektivitet i tid och pengar samt reducerad osäkerhet

Totalförsvarets behov innebär ytterligare påfrestningar för systemet

Två nya verktyg övervägs: Bolag och OPS

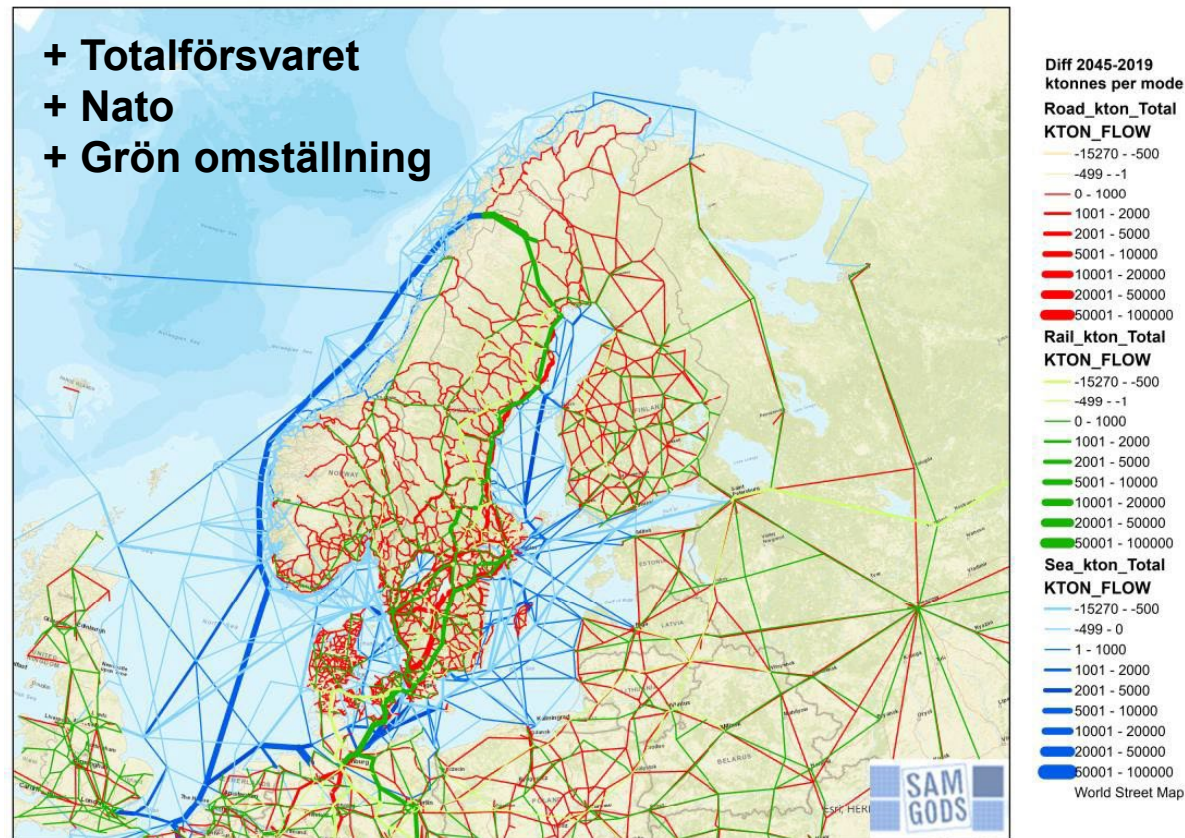
Organisera arbetet under uppbyggnad och för varaktigt resultat

Rekommenderade åtgärder för aktiviteter på kort sikt

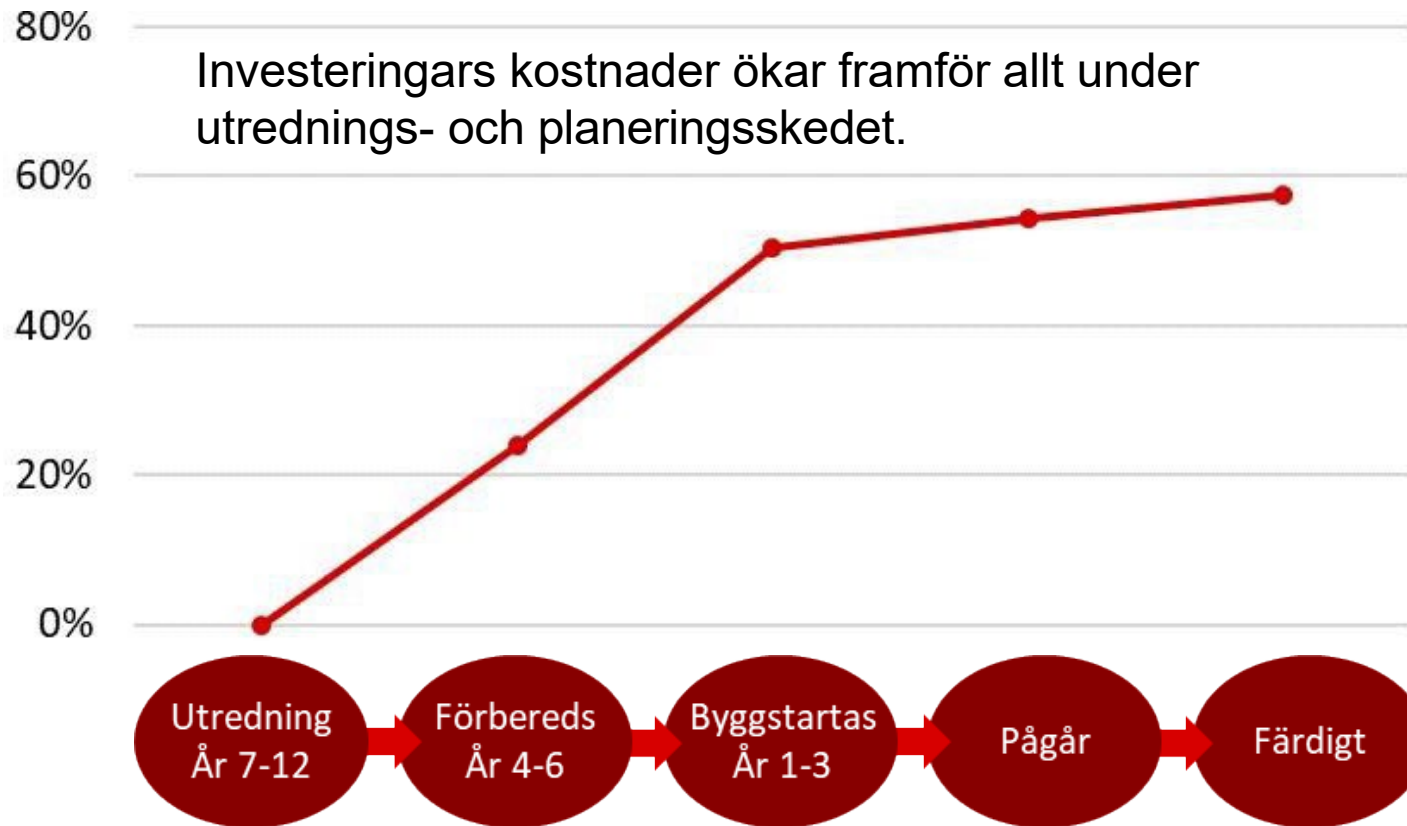
Inga lagändringar, riksdagen beslutar

Förväntad ökning av godsvolymer illustrerar varför effektivitetsvinster är nödvändiga

Potentialen för effektivitetsvinster är störst i tidiga planeringsskeden

Utredningen föreslår ett bolag som ansvarar för utpekade vägar och järnvägar

Hur ska det alternativa genomförandet organiseras och finansieras?

- Statligt ägt bolag
- Portföljstyrning av utvalda stora väg- och järnvägsobjekt
- Planering, projektering, entreprenader och underhåll
- Samordnar befintliga bolag och vid behov enskilda projektbolag
- OPS där analys visar att det är lämpligt
- Finansiering genom anslag, inte avgifter

Förväntade resultat

- Utmana etablerade rutiner
- Ansvar och incitament i bolagsform
- Institutionell konkurrens
- Kortare ledtider
- Kostnadsmässig effektivitet
- Riskspridning

Objekt till det statligt ägda bolaget

Kriterier för objekt till bolagets portfölj:

- Väsentligt kontraktsvärde
- Lång förväntad genomförandetid
- Samhällspåverkan
- Möjligt att påverka tekniska val: väsentliga delar ligger fortfarande i planeringsprocessen
- Tydligt prioriterade stråk

Några objekt att överväga för en startportfölj med fortsatt analys av möjligheter som OPS

Väg

E4 Kongberget–Gnarps

E4 förbifart Skellefteå

Hjulsta ny – eller ombyggnad av bro

E4/Lv 259 Tvärförbindelse Södertörn, trafikplats Gladö kvarn–trafikplats Slätmosen

Järnväg

Tomtebodas bangård (exklusive åtgärder på Stockholm C och spåren däremellan)

Hässleholm–Lund

Norrbotniabanan

Föreslagna åtgärder på kort sikt för genomförande av utredningens förslag

Trafikverket fortsätter
utvecklingen av
underlag för
genomförande med
OPS

Proposition om
bolagsbildning

Regeringens beslut
om fastställande av
nationell plan

Fastställande av
samverkansformer
mellan Trafikverket
och bolaget

Tack för er uppmärksamhet

Pressträff om effektivare organisering av statlig väg och järnväg

Andreas Carlson, infrastruktur- och bostadsminister
Claes Norgren, utredare

15 december 2025

